

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Kemikalier
J.nr. 2020-14848
Ref. MBJOE/TIKSC
Den 20. oktober 2020

Notat om Kommissionens afgørelse af Danmarks meddelelse om anvendelse af miljøgarantien i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 114, stk. 4, over for grænseværdien for cadmium i gødningsprodukter

Ved notat af 27. januar 2020 blev Folketinget orienteret om regeringens anvendelse af miljøgarantien i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 114, stk. 4, over for grænseværdien for cadmium i gødningsprodukter¹.

Kommissionen har nu truffet afgørelse² i sagen. I afgørelsen godkender Kommissionen, at Danmark kan bruge miljøgarantien til at opretholde den strengere danske grænseværdi for indhold af cadmium i gødninger³ for så vidt angår fosfatgødninger omfattet af den nye EU-gødningsforordning 2019/1009, der finder anvendelse fra den 16. juli 2022⁴. Afgørelsen betyder, at de strengere danske regler kan opretholdes, indtil en revideret harmoniseret grænseværdi, der er lig med eller strengere end den danske grænseværdi, finder anvendelse på EU-plan.

Kommissionen finder i den forbindelse, at de danske regler opfylder behovet for beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet, at de står i et rimeligt forhold til de forfulgte mål, ikke er et middel til vilkårlig forskelsbehandling og ikke udgør en skjult begrænsning af samhandlen mellem medlemsstaterne.

Kommissionen finder dog også, at i det omfang de danske regler finder anvendelse på andre gødninger end de fosfatgødninger, der er omfattet af den nye EU-gødningsforordning 2019/1009, vil reglerne have en urimelig virkning på det indre markeds funktion set i forhold til det forfulgte mål. Dette skal ses i sammenhæng med, at for fosfatgødninger omfattet af den nye EU-gødningsforordning 2019/1009⁵ beregnes indholdet af cadmium pr. kg fosforpentoxid, og for andre gødninger end fosfatgødninger⁶ beregnes indholdet af cadmium pr. kg tørstof. Til sammenligning opererer de danske regler ikke med definitionen "fosfatgødninger", men finder anvendelse på alle uorganiske og organisk-mineralske gødninger med indhold af fosfor på 1 % eller derover, hvilket omregnet til fosforpentoxid svarer til et indhold på 2,3 %.

¹ EEU Alm. del bilag 336 og MOF Alm. del bilag 307. Se desuden også EEU Alm.del bilag 130 og MOF Alm.del bilag 158 med orientering af 16. november 2018 vedrørende vurderingen af de danske reglers lovlighed.

² C(2020) 4988 final, Kommissionens afgørelse af 27. juli 2020.

³ Bekendtgørelse nr. 223 af 05/05/1989 om indhold af cadmium i fosforholdig gødning.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1009 af 5. juni 2019 om fastsættelse af regler om tilgængeliggørelse på markedet af EU-gødningsprodukter og om ændring af forordning (EF) nr. 1069/2009 og (EF) nr. 1107/2009 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2003/2003.

⁵ Uorganiske og organisk-mineralske gødninger med indhold af fosforpentoxid på 5 % eller derover.

⁶ Uorganiske og organisk-mineralske gødninger med indhold af fosforpentoxid under 5 %.

Kommissionen konkluderer, at disse forskelle betyder, at det ikke er muligt at afgøre, hvorvidt de danske regler er strengere end den nye EU-gødningsforordning 2019/1009 for gødninger med indhold af fosforpentoxid under 5 % ("andre gødninger end fosfatgødninger"). Dette skyldes, 1) at der er forskellig basis for beregning af det tilladte indhold af cadmium for gødninger med indhold af fosforpentoxid under 5 % efter de danske regler henholdsvis forordningens regler, og 2) at den opnåede beskyttelse kun kan sammenlignes, hvis man kender den præcise sammensætning af hvert produkt.

Kommissionen finder, at disse forhold vil medføre alvorlige administrative vanskeligheder for økonomiske aktører, der ønsker at markedsføre gødninger i Danmark i henhold til den nye EU-gødningsforordning 2019/1009, hvis de skal tage højde for dette. Kommissionen fremhæver endvidere, at disse andre gødninger ikke giver anledning til nogen særlig miljø- og sundhedsmæssig bekymring. Der henvises i den forbindelse til den videnskabelige vurdering i den danske meddelelse om miljøgaranti og til Danmarks efterfølgende uddybende svar til Kommissionen, der fremhæver samme pointe.⁷ En samlet afvejning af de alvorlige administrative vanskeligheder over for de begrænsede miljø- og sundhedsmæssige gevinster får derfor Kommissionen til at konkludere, at de danske regler må afvises for så vidt de finder anvendelse på andre gødninger end fosfatgødninger omfattet af den nye EU-gødningsforordning 2019/1009.

Som følge af afgørelsen vil det være nødvendigt at foretage en mindre justering af anvendelsesområdet for den danske bekendtgørelse. Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at denne tilpasning er uden tekniske og økonomiske konsekvenser, eftersom der i Danmark ikke er udbredt anvendelse af andre gødninger, der indeholder fosfat og dermed med risiko for indhold af cadmium, end fosfatgødninger. Disse andre gødninger vil endvidere pr. 16. juli 2022 være reguleret af den nye EU-gødningsforordning 2019/1009 med en fælles EU-grænseværdi⁸.

⁷ Kommissionens afgørelse, betragtning 108.

⁸ Grænseværdi på 3 mg cadmium pr. kg tørstof.